

COSES de la VIDA

Passarà
avui► **SALUT**
Viena acollirà
les sessions del
Congrés Europeu de
Radiologia o► **MEDI AMBIENT**
La ciutat japonesa
de Kyoto inaugurarà
el Tercer Fòrum
Mundial de l'Aigua o

El planter de la investigació ► La situació

Pàgines 28 i 29 ►►►

Becaris sota mínims

Els joves doctorands demanen ser considerats treballadors en pràctiques amb seguretat social

Al·leguen que fan classes universitàries, investiguen i duen a terme altres activitats típiques dels titulars

ANTONIO MADRIDEJOS
BARCELONA

Els becaris predoctorals, investigadors prometedors que han acabat la carrera i han guanyat una beca per fer la tesi doctoral, normalment en l'àmbit científic, exigeixen tenir contractes laborals perquè -segons denuncien- exerceixen als seus centres feines típiques d'un treballador contractat, com per exemple docència, treballs administratius i investigació. No obstant, les seves demandes cauen any rere any en sac foradat i segueixen sent, a tots els efectes, simples estudiants becats.

«El que demanem és que se'ns equipari a treballadors en pràctiques -resumeix Miquel Tuson, portaveu de D-Recerca, associació que agrupa a Catalunya els becaris d'investigació-. Les beques són simplement una forma de subcontractar a preu de saldo». Si no estàs contractat, no tens dret a l'atur ni seguretat social, encara que en aquest últim cas alguns centres sí que inclouen acords amb mútues privades. Els modestos sous -habituals per a tots els treballadors en formació- s'assumeixen amb resignació com un mal menor. Ronden els 800 euros mensuals, unes 133.000 pessetes.

NEGRES PERSPECTIVES // No hi ha xifres fiables sobre el nombre de becaris d'investigació a Espanya. La Federació de Joves Investigadors (FJI-Precaris) calcula que són uns 15.000, però sense precisar si són predoctorals, generalment joves en formació d'entre 22 i 28 anys, o postdoctorals, d'entre 28 i 37. La situació d'aquest últim col·lectiu, integrat per brillants investigadors amb un ampli currículum, molts triomfant en universitats estrangeres però sense perspectives de tornar a casa, és una de les grans misèries de la ciència espanyola.

Els horaris de feina dels predoctorals no solen ser estrictes, certament, però només cal passejar per les universitats i una bona part dels centres del CSIC per descobrir a totes hores joves becaris treballant impertorbables. Se'ls exigeix exclusivitat. «És habitual que un investigador no acabi la tesi en els quatre anys de beca i que hi dediqui un any suplementari, sense cobrar, per redactar-la», diu Tuson. Investigar i preparar la tesi haurien de ser les ocupacions

Investigadors predoctorals**22-28** anys d'edat mitjana. Ocasionalment, fins als 40 anys**4** anys dura la beca

Doctorands que NO finalitzen la tesi...

...**85%**

Doctorands becats que NO finalitzen la tesi...

...**46%**

Dedicació	EXCLUSIVA L'horari no és estricte però supera moltes vegades les 40 hores setmanals
Treball realitzat	Projectes d'investigació, elaboració de la tesi doctoral, docència en universitats (classes pràctiques)
Obtenció de la beca	CONCURS DE MERITS Curriculum
Concessió de la beca	Ministeris de Ciència, Sanitat i Educació, governs autònoms, CSIC. En menor grau, fundacions, empreses i universitats
Seguretat Social	NO Ocasionalment, acords amb mútues privades
Prestació per desocupació	NO
Pagament d'impostos	SÍ

720-960 euros mensuals de sou mitjà**600-1.200** euros al mes de sou en casos excepcionals

EL PERIÓDICO

Aragó aprova un model mixt de dos anys de beca i dos de contracte

►► El Govern aragonès (coalició entre PSOE i Par) ha aprovat un sistema mixt a mig camí entre la beca i el contracte: el doctorand es manté com a becari durant els dos primers anys -període en què es produeixen més abandonaments i la productivitat és menor- i es considera treballador remunerat, amb règim de contractació laboral en pràctiques, durant els dos últims.

►► Per passar al tercer any és necessari obtenir un diploma. La mesura, no obstant, només afecta les beques concedides per la mateixa Diputació General d'Aragó i no té caràcter retroactiu per als becaris veterans. En qualsevol cas, María Villaroya, presidenta de FJI-Precaris, qualifica la mesura de pas esperançador: «Esperem que serveixi com a precedent en altres autonomies».

gairebé exclusives d'un *predoc*, però no és així.

Els adscrits a universitats poden arribar a impartir 80 hores de classe anuals -essencialment pràctiques i de primer cicle, encara que no sempre-. També poden fer «substitucions, mantenen la pàgina web del departament, organitzen les sortides de camp, atenen els alumnes i altres activitats d'escarràs», com relata una becària de la Universitat de Barcelona (UB). «Vulguis o no, tot això influeix en la qualitat de la teva investigació», afegeix María Herrero, també de la UB.

Curiosament, ningú discuteix la importància dels becaris, «essencials

rendiment**PRODUCTIVITAT MOLT ELEVADA**

► La Federació de Joves Investigadors (FJI-Precaris) assegura que els becaris són part essencial de la producció científica espanyola i per demostrar-ho ofereix una estadística sobre articles publicats en revistes internacionals destacades, que és el mètode habitual per calibrar la importància d'una feina. L'estudi, que va elaborar la mateixa federació amb dades del 2001 -«però seguint els mateixos criteris que utilitza l'Administració»-, arriba a la conclusió que el 48,8% dels articles estan firmats en primer lloc per un becari. En qualsevol cas, és important recordar que molts caps d'investigació solen aparèixer com a últims firmants i que més de la meitat de les firmes de becaris corresponen a postdoctorals (els que ja han acabat la tesi).

► Segons l'estudi de la FJI, si es divideixen les xifres resulta que cada predoctoral realitza o participa anualment en 0,31 articles (investigacions d'impacte), els postdoctorals arriben al 0,71 i els investigadors en plantilla, amb un 0,52, es queden en un terme mitjà.

en el sistema de ciència», en paraules del conseller d'Universitats i Recerca, Andreu Mas Colell. No obstant, el mateix conseller insisteix: «Els predoctorals són un concepte vàlid. A ningú se li escapa que són persones que fan una tesi, una activitat formativa. El problema és que realitzin funcions que no haurien de realitzar». De totes maneres, no és fàcil acabar amb aquesta situació.

Sigui quin en sigui l'origen, el cert és que els doctorands s'han convertit en peça clau del sistema universitari. Ells imparteixen sovint les

Passa a la pàgina següent